

Ιστορίες της Θείας Λένας από ένα ξεχασμένο ντουλαπάκι...

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΡΑΛΗ

Η φωνή της συντρόφευε τα παιδιά και υπήρχε σήμα κατατεθέν. Η Θεία Λένα, μια θρυλική μορφή, γνωστή κυρίως για τις παιδικές ραδιοφωνικές εκπομπές της στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας, η πιο σημαντική παιδαγωγός στην Ελλάδα, που πρόσφερε στον τόπο τον πρώτο μόνιμο θεατρικό οργανισμό για παιδιά στην Αθήνα, το «Θέατρο του παιδιού», γράφοντας και ανεβάζοντας παραστάσεις από το 1933 έως το 1941, τμήται από το Μουσείο Μπενάκη.

Το τελευταίο (σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό «Πρωτέας») παρουσιάζει την έκθεση και το ντοκιμαντέρ «Αγαπημένη Θεία

you της. Στο ντοκιμαντέρ αλλά και στην έκθεση παρουσιάζεται το άγνωστο υλικό που βρέθηκε στο σπίτι, αλλά και υλικό από το αρχείο της Αντιγόνης Μεταξά, το οποίο είχε οργανώσει η Λίδα Κροντηρά: ηχητικό υλικό, φιλμάρια, φωτογραφίες αλλά και τα βιβλία της.

Από το 1939 έως το 1966 χιλιάδες Ελληνόπουλα περίμεναν καθημερινά στο ραδιόφωνό τους να ακούσουν τα παραμύθια της από το ΕΙΡ (Ελληνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας). Η «Όρα του παιδιού» περιελάμβανε εκπομπές για όλες τις ηλικίες: «Η Θεία Λένα στα μικρά παιδιά», «Ελάτε να ταξιδέψουμε», «Η εφημερίδα της Θείας Λένας». «Τι μας λένε τα παιδιά», αλλά και εκπομπές με τα έπη του Ομήρου και αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας για τα μεγαλύτερα παιδιά. Από το 1963 έως το 1971 οι νεότερες γενιές άκουγαν την εκπομπή «Καλημέρα, παιδιά» από το ραδιόφωνο της YENEA.

Η Αντιγόνη Μεταξά έγραψε πάνω από 50 βιβλία -ανάμεσά τους η γνωστή Εγκυκλοπαίδεια του παιδιού και η Μυθολογική Εγκυκλοπαίδεια-, πρωτοπαρουσίασε σειρά δίσκων βινυλίου με παραμύθια και τραγούδια, σε σκηνοθεσία του συζύγου της ραδιοσκηνοθέτη Κώστα Κροντηρά, και τις πρώτες τηλεοπτικές εκπομπές για παιδιά, «Συντροφιά με τη Θεία Λένα».

Το 1965 βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το σύνολο του παιδαγωγικού έργου της. Εργα από τη ζωή το 1971, αφηρόντας πίσω της ένα τεράστιο έργο, που βασίζεται στην ιδέα ότι μπορεί κανείς να μαθαίνει στα παιδιά σημαντικά πράγματα για τη ζωή και συγχρόνως να τα ψυχαγωγεί. Ο Κώστας Κροντηράς ανέλαβε την επανekτύπωση των βιβλίων της και η κόρη της Λίδα Κροντηρά συνέχισε το έργο της. Στο ντοκιμαντέρ συμμετέχουν ακρο-

Η ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ Θεία Λένα με την εγγονή της, η οποία επιμελήθηκε την έκθεση, Μαρία Ηλιού. Από το 1939 έως το 1966 χιλιάδες Ελληνόπουλα περίμεναν καθημερινά στο ραδιόφωνό τους να ακούσουν τα παραμύθια της στην «Όρα του παιδιού», ενώ από το 1963 έως το 1971 οι νεότερες γενιές άκουγαν την εκπομπή «Καλημέρα, παιδιά» από το ραδιόφωνο της YENEA

Έκθεση με αρχειακό υλικό και προβολή ντοκιμαντέρ για τη ζωή της μεγάλης παιδαγωγού Αντιγόνης Μεταξά στο Μουσείο Μπενάκη

Λένα. Η ζωή και το έργο της Αντιγόνης Μεταξά, στις δεκαετίες του '40, του '50 και του '60. Η φωτογραφική έκθεση εγκαινιάζεται την Πέμπτη στο Κεντρικό Κτίριο του Μουσείου Μπενάκη. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης (20 Ιανουαρίου - 12 Μαρτίου 2017) το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει σειρά καθημερινών προβολών του ντοκιμαντέρ στο αμφιθέατρο του ίδιου κτιρίου (Κουμπάρη 1). Το σενάριο, η σκηνοθεσία αλλά και η επιμέλεια της έκθεσης είναι της Μαρίας Ηλιού και ιστορικός σύμβουλος είναι ο Αλέξανδρος Κηροσόφ.

Το σπίτι στη θάλασσα

Ένα χαμένο κλειδί και ένα κλειστό ντουλαπάκι, που έσπασε η εγγονή της Θείας Λένας το 2015 στο οικογενειακό σπίτι της Αντιγόνης Μεταξά στη θάλασσα της Κινέτας, ήταν η αφορμή για να γίνουν αυτό το ντοκιμαντέρ και αυτή η έκθεση. Στο ντουλαπάκι βρέθηκαν χαμένες φωτογραφίες από τη ζωή και το έρ-

γάς των ραδιοφωνικών εκπομπών της Θείας Λένας σε διαφορετικές δεκαετίες. Μιλούν για τη ζωή και το έργο της ο ιστορικός της ραδιοφωνίας Γιώργος Χατζιδάκης, ο ποιητής Τίτος Πατρικός, ο κριτικός Κώστας Γεωργουσόπουλος, η σκηνοθέτις Κάρολη Ρουγγέρη, ο δημοσιογράφος Νίκος Βατόπουλος, η παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών του Τρίτου Προγράμματος Κάτια Καλλιτσουάνη, η αρχιτέκτων Ελένη

Σαλιουβάρδου και η σκηνοθέτις Μαρία Ηλιού. Με αφορμή την έκθεση και το ντοκιμαντέρ επανεκδόθηκαν για πρώτη φορά, έπειτα από πολύ καιρό, δύο από τα πιο γνωστά βιβλία της Αντιγόνης Μεταξά: το «Άκουσέ με, Μαρία μου» (Εκδόσεις Πατάκης), για μικρότερα παιδιά, με παραμύθια με ιστορίες ζωών που φέρνουν σαν άνθρωποι, και «Η ώρα του παιδιού», με παραμύθια από τις εκπομπές της (Εκδόσεις Παπαδόπουλος).